

prima instanță: V. Muntean
instanța de apel: A. Panov, M. Moraru și A. Pahopol

dosarul nr. 2ra-1867/16

Î N C H E I E R E

17 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecătorul:

Judecătorii:

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu și Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Constantin Cachița în interesele Ministerului Justiției, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Focșa Anatolie împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării principiului operativității și termenelor de examinare a litigiilor individuale de muncă, încălcarea art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încasarea prejudiciului moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției, s-a admis apelul declarat de Focșa Anatolie, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 01 iunie 2015 în partea încasării prejudiciului moral și s-a emis în această parte o nouă hotărâre

c o n s t a t ă :

La 06 martie 2015 Focșa Anatolie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării principiului operativității și termenelor de examinare a litigiilor individuale de muncă, încălcarea art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încasarea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată Focșa Anatolie a indicat că la 23 august 2012 a depus la Judecătoria Căușeni cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei Căușeni cu privire la restabilirea în funcție în calitate de jurist, anularea actului administrativ, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și compensarea prejudiciului moral.

Conform art. 355 alin. (3) Codul Muncii, instanța de judecată va convoca părțile litigiului în timp de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, însă contrar acestei norme de drept participanții la proces au fost convocați la 13 septembrie 2012.

Primarul orașului Căușeni a depus cerere de strămutare a acțiunii, care prin încheierea irevocabilă a Curții de Apel Bender din 06 decembrie 2012 a fost respinsă ca neîntemeiată și remisă pricina spre examinare în prima instanță în același complet de judecată.

La 15 ianuarie 2013 prin încheierea de pregătire a pricinii pentru dezbaterile judiciare, prima instanță a acceptat cererea de chemare în judecată spre examinare,

fiind obligat să depună toate probele ce justifică pretențiile și obiecțiile sale pînă la 20 februarie 2013, iar pîrîtul să întocmească o referință scrisă.

La 01 martie 2013 Judecătoria Căușeni a expediat în adresa sa citația, prin care a fost înștiințat că pricina a fost numită spre examinare pentru 08 aprilie 2013.

Ședința de judecată din 08 aprilie 2013 a fost amînată pentru 10 aprilie 2013, fiind obligat pîrîtul să prezinte probe suplimentare.

La 10 aprilie 2013 instanța de judecată a admis demersul reprezentantului pârâtului și a suspendat procesul pînă la rămânerea hotărîrii judecătorești irevocabile.

La 11 aprilie 2013 a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Căușeni de suspendare a procesului, care a fost respins prin decizia Curții de Apel Bender din 11 iulie 2013.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014, menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22 mai 2014, s-a constatat încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a acțiunii înaintate împotriva Primarului orașului Căușeni și Primăriei Căușeni cu privire la anularea dispoziției nr. 03-1/124 din 21 august 2012 cu privire la suspendarea raportului de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și compensarea prejudiciului moral.

S-a încasat din bugetului de stat în beneficiul său prejudiciul moral în mărime de 300 lei.

La 01 iulie 2014 a înaintat Judecătoriei Căușeni cerere, solicitând în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014 și încheierii Curții Supreme de Justiție din 22 mai 2014 să fie reluată examinarea în fond a dosarului suspendat.

Judecătoria Căușeni prin încheierea din 03 septembrie 2014 a respins cererea cu privire la reluarea examinării cauzei.

La 12 septembrie 2014 a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Căușeni din 03 septembrie 2014, care prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2014 a fost admis, casată încheierea cu soluționarea în fond a problemei cu privire la reluarea procesului suspendat și remisă pricina în prima instanță pentru judecare în fond.

Pînă în prezent examinarea litigiului nu a început, fiind tergiversat timp de peste 30 de luni, ceea ce este o încălcare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Prin neexaminarea în termen a cererii de chemare în judecată i s-a cauzat prejudiciu moral continuu pe parcursul a 30 de luni de zile, fiind lipsit din vina instanței de judecată de posibilitatea de a munci și de surse financiare necesare existenței sale și întreținerii familiei cu 3 copii minori.

Cere Focșa Anatolie constatarea încălcării principiului operativității și termenelor de examinare a litigiilor individuale de muncă, încălcarea art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încasarea prejudiciului moral în mărime de 250 000 lei (f.d. 1-3).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 01 iunie 2015 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Focșa Anatolie.

S-a constatat încălcarea dreptului lui Focșa Anatolie la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Focșa Anatolie împotriva Primăriei Căușeni cu privire la anularea actului administrativ,

încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu și compensarea prejudiciului moral.

S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Focșa Anatolie prejudiciul moral în mărime de 1 000 lei.

În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 56, 60-67).

La 05 iunie 2015 Ministerul Justiției a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 01 iunie 2015, iar la 29 septembrie 2015 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 69, 83-86).

La 09 iunie 2015 Focșa Anatolie a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 01 iunie 2015, iar la 24 septembrie 2015 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 70, 98-99).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 02 martie 2016 a respins apelul declarat de Ministerul Justiției.

A admis apelul declarat de Focșa Anatolie.

A casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 01 iunie 2016 în partea încasării prejudiciului moral și a emis în această parte o nouă hotărâre prin care:

A încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Focșa Anatolie prejudiciul moral în mărime de 40 000 lei.

În rest hotărârea a fost menținută (f.d. 141-148).

În motivarea soluției instanța de apel a indicat că soluția instanței de fond nu poate fi menținută, deoarece concluziile expuse în hotărâre contravin circumstanțelor pricinii, iar litigiul a fost soluționat cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Cererea de chemare în judecată depusă de Focșa Anatolie la 23 august 2012, obiectul căreia este litigiul individual de muncă, nu a fost examinată în fond nici pînă în prezent, instanța de judecată depășind termenul legal pentru examinarea unei astfel de cauze.

A mai indicat că prima instanță corect a constatat încălcarea termenului de examinare a cererii de chemare în judecată depusă de Focșa Anatolie la 23 august 2012, însă mărimea prejudiciului moral neîntemeiat a fost apreciată, constituind suma de 1 000 lei, motiv care impune casarea hotărârii în partea dată și stabilirea compensației prejudiciului moral cauzat în mărime de 40 000 lei.

Cuantumul prejudiciului moral pretins de către Focșa Anatolie în mărime de 250 000 lei, este vădit disproporțional și excesiv în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității.

Acest cuantum este vădit disproporțional și în corelație cu sumele acordate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în spețe similare, unde Moldova are statut de pîrît și în care sumele acordate cu titlu de prejudiciu moral variază între 1 000 euro și 3 000 euro, pentru durata nerezonabilă a procedurilor judiciare avută între 5 sau 10 ani.

La fel, prima instanță incorect a dispus încasarea prejudiciului moral prin intermediul Ministerului Finanțelor, pe cînd trebuia a fi încasat prin intermediul Ministerului Justiției.

Prin procura din 05 august 2015 Constantin Cachița a fost împuternicit de Ministerul Justiției să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 156).

La 16 mai 2016 reprezentantul Constantin Cachița a declarat în interesele Ministerului Justiției recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d.151-154).

În motivarea cererii de recurs reprezentantul Constantin Cachița a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel declarată de către Ministerul Justiției.

Anterior Focșa Anatolie s-a adresat cu cerere privind constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a litigiului din speță, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014 s-a constatat încălcat dreptul său la judecarea în termen rezonabil a cauzei și dispusă încasarea în beneficiul reclamantului a sumei de 300 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2014 a fost dispusă reluarea procesului la cererea de chemare în judecată depusă de Focșa Anatolie împotriva Primăriei Căușeni și Primarului orașului Căușeni cu privire la anularea dispoziției nr. 03-1/124 cu remiterea pricinii în prima instanță pentru examinarea în fond.

Astfel, termenul urmează a fi apreciat a curge de la 16 decembrie 2014 data când a fost primit dosarul la Judecătoria Căușeni și pînă la data emiterii hotărârii, deoarece pentru perioada anterioară există deja o hotărâre irevocabilă.

Prin raportul prezentat de către Judecătoria Căușeni se confirmă că după reluarea procesului nu este prezentă tergiversarea examinării cauzei, instanța de judecată nefinalizând examinarea fondului din motive justificate cum ar fi exercitarea drepturilor procedurale de către părți și soluționarea întrebărilor apărute la judecarea pricinii.

Prejudiciul încasat de către instanța de apel este unul exagerat, fiind prima hotărâre judecătorească prin care s-a acordat 40 000 lei pentru 3 ani și 6 luni de examinare a acuzei.

A mai invocat decizia Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-203/14 din 19 februarie 2014, în care instanța de recurs a acordat un prejudiciu de 10 000 lei pentru o cauză care se examinează în instanțele judecătorești naționale mai mult de 13 ani.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 21 iulie 2016 prin intermediul oficiului poștal Focșa Anatolie a solicitat declararea recursului inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de reprezentantul Constantin Cachița în interesele Ministerului Justiției în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de Focșa Anatolie, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 02 martie 2016 la 15 martie 2016 (f.d. 149).

La cererea de recurs reprezentantul Cachița Constantin a anexat copia scrisorii de expediere a copiei deciziei din 02 martie 2016, prin care confirmă că Ministerul Justiției a primit-o la 22 martie 2016 (f.d. 155).

Prin urmare, recursul declarat de reprezentantul Constantin Cachița în interesele Ministerului Justiției la 16 mai 2016 este depus în termen.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Constantin Cachița în interesele Ministerului Justiției în cererea de recurs temeiuri prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă nu a invocat.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebaït și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate a emis o hotărâre legală, iar argumentele invocate de reprezentantul Constantin Cachița în interesele

Ministerului Justiției în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul Constantin Cachița în interesele Ministerului Justiției se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Nicolae Craiu

Sveatoslav Moldovan